

(Verdenking)

Koemelkallergie.

Afdeling Kindergeneeskunde

Locatie Purmerend/Volendam

Inleiding

Om met zekerheid vast te stellen of uw kind een koemelkallergie heeft, adviseert de kinderarts een koemelkprovocatietest. In deze folder krijgt u uitleg over deze test vanaf het moment van voorbereiding, de uitslag en hoe daarna verder.

Algemene Informatie.

Wat betekent koemelkallergie?

Koemelkallergie is een vorm van voedselallergie. Bij een voedselallergie maakt het lichaam afweerstoffen aan tegen bepaalde eiwitten in de voeding. Bij koemelkallergie reageert het lichaam niet goed op het eiwit in de koemelk. Hierdoor kan het kind bijvoorbeeld klachten krijgen zoals jeuk, eczeem, overgeven, krampen of diarree. Koemelkallergie is de meest voorkomende voedselallergie bij baby's.

Waarom komt koemelkallergie vaak voor bij baby's?

In de maag en darmen worden eiwitten in de voeding in hele kleine stukjes verdeeld. Die eiwitstukjes gaan gemakkelijk door de darmwand heen en komen zo in het bloed. De darmwand is dus een soort filter. Bij baby's is de darmwand nog niet helemaal volgroeid en is het filter soms nog niet klaar voor dat werk. Dan komen ook grotere eiwitstukjes in het bloed terecht. Bij sommige baby's die flesvoeding krijgen kunnen deze grotere stukjes koemelkeiwit een allergische reactie geven. De baby kan ook via borstvoeding klachten krijgen van de koemelkproducten die de moeder neemt.

Mogelijke symptomen.

De symptomen van koemelkallergie zijn heel verschillend en soms lastig te herkennen. Klachten die zich regelmatig voordoen zijn:

- Huidklachten (eczeem, pikkeltjes, huiduitslag).
- Onrustig drinken.
- Maag- en/of darmproblemen (spugen, obstipatie, diarree, krampjes).
- Lang en ontroostbaar huilen.
- Onrustig en slecht slapen.
- Vermoeidheid.
- Luchtwegproblemen (piepende ademhaling, hoesten, benauwdheid).
- Neusklachten (verstopte neus, loopneus, niesbuien).
- Oogklachten (rode en/of jeukende ogen).
- Groeiachterstand.

Hoe stel je vast of er sprake is van een koemelkallergie?

Helaas bestaat er geen eenvoudige test die aan kan geven of uw kind inderdaad een koemelkallergie heeft. Zelfs een allergietest (bloedonderzoek of huidtest) kan dit niet met zekerheid vaststellen.

De enige manier om dit zeker te weten is om een provocatietest te doen. Dit is een test waarbij testvoeding met koemelk onder veilige omstandigheden voorzichtig aan uw kind gegeven wordt. Dit kan het beste gebeuren met de zogenaamde dubbelblinde placebogecontroleerde provocatietest.

De dubbelblinde koemelkprovocatietest.

Hoe verloopt een dubbelblinde placebogecontroleerde koemelkprovocatietest?

Uw kind wordt twee keer een dag op de kinderdagbehandeling opgenomen. Tussen deze twee opnamedagen zit minimaal één week. Bij één van deze opnames is er in de voeding koemelk verwerkt, de andere keer niet. De arts, de verpleging, de ouders en uw kind weten niet op welke dag de voeding met koemelk of zonder koemelk wordt gegeven. Ze zijn dus 'blind' voor de gegeven voeding. Vandaar de benaming 'dubbelblind onderzoek'. Dit zorgt ervoor dat er zonder vooroordeel gekeken wordt naar een eventuele reactie van uw kind op de voeding. Dit levert het meest betrouwbare resultaat op. De uitslag van iedere voeding wordt pas na afloop van de gehele onderzoeksprocedure bekend.

Vorbereiding op de provocatietestdagen.

Voeding

- Voordat uw kind een koemelkprovocatietest krijgt moet uw kind gedurende **minimaal 4 weken een strikt koemelkvrij dieet volgen.**
- **Wanneer uw kind borstvoeding/moedermelk krijgt, bespreekt u met uw behandelend arts of het nodig is zelf een koemelkvrij dieet (gedurende minimaal 4 weken) te volgen.**

Dit dieet moet uw kind/de moeder blijven volgen tot en met de uitslag van de test. Dit is nodig om te kunnen bepalen of er een relatie bestaat tussen de provocatietest en de allergische klachten. Geef uw kind 4 weken voor de testdagen geen nieuwe, nog niet eerder door hem of haar gegeten of gedronken voedingsmiddelen.

Welke medicatie moet worden gestopt?

- Antihistaminica: 3 dagen voor de provocatietest mag uw kind dit niet meer gebruiken. Deze medicatie onderdrukt allergische reacties.
- Hormoonzalf: 3 dagen voor de provocatietest mag uw kind deze zalf niet gebruiken. Dit kan de uitslag van de test namelijk beïnvloeden.

Bij twijfel of vragen hierover kunt u contact opnemen met de Dagbehandeling Kind & Jeugd. Bij ernstig eczeem kan hormoonzalf eventueel in overleg worden doorgebruikt.

Vaccinaties.

Om de provocatietest te kunnen uitvoeren moet de:

- HIB+DKTP vaccinatie meer dan één week geleden zijn.
- BMR vaccinatie meer dan twee weken geleden zijn.

Na de provocatietest mag pas na 1 week een vaccinatie gegeven worden.

Wanneer neemt u contact op met de verpleegkundige voorafgaand aan de provocatietest?

- Als uw kind de afgelopen 48 uur voor de provocatietest een of meerdere van hieronder genoemde (ziekte)verschijnselen vertoont:
 - Waterpokken.
 - Koorts (temperatuur boven de 38 °C).
 - Infecties zoals bovenste luchtweginfectie, maagdarminfecties.
 - Piepende ademhaling.
 - Verergering van astma.
 - Toename van eczeem.
 - Galbulten.
 - Maag/darmklachten zoals misselijkheid, braken en diarree.
- Wanneer uw kind één van de volgende medicijnen gebruikt:
 - Antibioticagebruik in de laatste 72 uur voor de aanvang van de test.
 - Extra gebruik van luchtwegverwijders.

Let op: wanneer uw kind bovenstaande medicatie dagelijks gebruikt, dan moet uw kind dit blijven doen. Alleen bij extra gebruik neemt u contact met ons op.

De provocatietestdagen.

Hoe verlopen de dagen waarop de koemelkprovocatietesten plaatsvinden?

Op beide testdagen wordt u tussen 8.30 en 9.00 uur verwacht op de kinderdagbehandeling, locatie 65 in het Dijklander Ziekenhuis. De verpleegkundige zal bij aanvang van de testdag een aantal controles uitvoeren waaronder gewicht, temperatuur, bloeddruk en pols. Tevens zal zij een korte vragenlijst met u doornemen.

Op beide dagen zal de voeding, in 8 stappen met tussenpozen van 20 tot 30 minuten, in oplopende hoeveelheid worden toegediend. Na toediening van de laatste voeding volgt een observatieperiode van minimaal twee uur. Hierin kunnen eventuele allergische reacties worden waargenomen.

Hoelang duurt dit onderzoek?

Het onderzoek duurt ten minste 6 uur. Als uw kind reageert kan het zijn dat u langer moet blijven voor observatie.

Wat mag uw kind wel en niet eten en drinken op de dag van de koemelkprovocatietest?

Geef uw kind thuis nog een (kleine) fles of ontbijt. In de eerste uren van de test krijgt uw kind maar kleine hoeveelheden voeding aangeboden. Neem voor uw kind bekende tussendoortjes mee en zo nodig ook eigen brood (met beleg). Overleg op de dag zelf wel met de verpleegkundige wat en hoeveel u geeft. Zij kent het provocatieschema en kan het beste inschatten wanneer eetmomenten handig zijn. Het is namelijk wel belangrijk dat uw kind de hoeveelheden testvoeding opdrinkt.

Wat moet u verder meenemen?

U kunt van de afdelingssecretaresse te horen hebben gekregen dat u een eigen, gesloten, blik voeding mee moet nemen voor de test. Dit zal zij aangegeven hebben op het moment dat zij met u de afspraken heeft ingepland. Wanneer u dit niet gevraagd is, neem dan toch eigen voeding mee zodat, wanneer dit nodig is, uw kind een fles kan krijgen naast de testvoeding. Bijvoorbeeld een flesje voor ontslag. De eigen fles of beker van uw kind.

Wat zijn de risico's van een koemelkprovocatietest?

Er bestaat altijd een kleine kans dat er een forse reactie optreedt tijdens het onderzoek ondanks dat er veel aandacht is besteed aan het beperken van een ernstige reactie. Dit is de reden dat dit onderzoek in het ziekenhuis plaatsvindt. Het is ook de reden dat er voorzorgsmaatregelen worden genomen om optredende klachten zo snel en goed mogelijk op te vangen.

De open koemelkprovocatietest.

Hoe verloopt een open koemelkprovocatietest?

In enkele gevallen kiest de kinderarts ervoor om bij uw kind een open provocatietest te doen. Dit gebeurt meestal bij kinderen met een reeds bewezen koemelkallergie.

De open provocatietest vraagt dezelfde voorbereiding, verloop en afloop als de dubbelblinde provocatietest. Het enige verschil is dat het gaat om een enkele testdag en men weet dat er die dag koemelk toegediend zal worden. Graag willen wij u verwijzen naar de informatie die eerder in deze folder is beschreven.

Een nadeel van deze open test is dat, afhankelijk van de klachten, de diagnose koemelkallergie niet in alle gevallen met honderd procent zekerheid kan worden gesteld. Het kan dus zo zijn dat, als uw kind tijdens deze open test reageert, er alsnog een dubbelblinde test moet plaatsvinden om de diagnose met zekerheid te kunnen stellen. Als uw kind hiervoor in aanmerking komt zal de kinderarts u hierover informeren.

Bezoek.

Broertjes en zusjes mogen bij een dagopname niet meekomen, ook ander bezoek is niet toegestaan.

Na de provocatiedagen.

Na beide provocatietesten neemt de verpleegkundige na 48 uur contact met u op om te inventariseren of er nog late reacties van uw kind zijn opgetreden. Na afloop van de tweede testdag krijgt u een belafsprak met de behandeld kinderarts om de uitslag met u te bespreken. Tot die tijd gaat u nog door met het dieet.

Bij twijfel, eventuele reacties thuis, of bij vragen kunt u tijdens kantooruren altijd contact opnemen met de poli-assistentes van de polikliniek waar u doorgaans komt:

- **polikliniek Kindergeneeskunde locatie Purmerend (0299) 457 540.**
- **polikliniek Kindergeneeskunde locatie Hoorn (0229) 257 540.**
- **'s avonds, 's nachts en in het weekend belt u met afdeling Kind & Jeugd locatie Hoorn: (0229) 257 544.**

Hoe nu verder (na de afspraak met de kinderarts).

U heeft inmiddels een (bel-)afspraak met uw kinderarts gehad, waarin u besproken heeft of uw kind koemelkeiwit allergie heeft of niet. Als blijkt dat uw kind koemelkeiwitalergie heeft zult u door moeten gaan met het koemelkeiwitvrije dieet en zult u waarschijnlijk worden doorverwezen naar een diëtiste.

- Als uw kind de provocatietest met koemelk zonder allergische verschijnselen heeft doorlopen is het belangrijk dat u thuis melk en melkproducten gaat introduceren.
- Wij adviseren de introductie op een doordeweekse dag te starten in verband met de bereikbaarheid van het ziekenhuis bij een eventuele reactie.
- Start uitsluitend wanneer uw kind in goede conditie is. Dus als uw kind geen last heeft van verkoudheid, hoesten, benauwdheid, diarree, buikklachten en dergelijke.
- Start in de ochtend of vroege middag met introduceren. Als een reactie optreedt, kan overdag gehandeld worden.
- Treden er tijdens de introductie reacties op, stop dan de introductie en neem contact op met het ziekenhuis waar u de provocatietest heeft gehad.

Een milde reactie kan zijn:

Uitslag of roodheid in het gezicht of over het lichaam, buikpijn, spugen, diarree.

Een ernstige reactie kan zijn:

Zwelling van de tong, de mond of het gezicht, benauwdheid, verminderd bewustzijn.

Neem in beide gevallen contact op met het ziekenhuis en staak de introductie.

Als het introductieschema goed doorlopen is kunnen alle melkproducten naar behoefte gebruikt worden. Dit zijn melk, karnemelk, yoghurt, kaas, slagroom, roomboter, vla enzovoort.

Thuis introductieschema bij negatieve provocatie met koemelk.**Dag 1**

10 ml standaard kunstvoeding of 10 ml melk of yoghurt.

Dag 2

50 ml standaard kunstvoeding of 50 ml melk of yoghurt.

Dag 3

100 ml standaard kunstvoeding of 100 ml melk of yoghurt.

Dag 4

1 volledige fles kunstvoeding of 150 ml melk of yoghurt.

De standaard kunstvoeding/melk kan eventueel worden gemengd door de hypoallergene kunstvoeding die uw kind gewend is.

Contactgegevens:**Dagbehandelling Kind & Jeugd Dijklander Ziekenhuis locatie Purmerend.**

Telefoon (0299) 457 480.

Polikliniek Kindergeneeskunde Dijklander Ziekenhuis locatie Purmerend.

Telefoon (0299) 457 540.

Polikliniek Kindergeneeskunde Dijklander Ziekenhuis locatie Hoorn.

Telefoon (0229) 257 540.

Kliniek Kind & Jeugd Dijklander Ziekenhuis locatie Hoorn.

Telefoon (0229) 257 544.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

WLZ-24904-NL 14 februari 2023